

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 206

**İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malezya
Hükümeti Serbest Ticaret Anlaşması Ortak
Komitesi'nin 30 Ekim 2024 Tarihli ve 01/2024
Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun
Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2947)
ve Dışişleri Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2947 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi.....4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi6

• Dışışleri Komisyonu Raporu.....7

• Teklif Metni.....10

• Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiğı Metin10

• Karar Metni11

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 1585748 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malezya Hükümeti Serbest Ticaret Anlaşması Ortak Komitesi’nin 30 Ekim 2024 Tarihli ve 01/2024 Sayılı Kararı”nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2947)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malezya Hükümeti arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması (STA) 17 Nisan 2014 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır. STA hükümlerinden yararlanabilmek için STA çerçevesinde geçerli bir menşe ispat belgesinin ibraz edilmesi gerekmekte, menşe ispat belgesi ise ancak STA çerçevesinde menşe kazanım şartlarını karşılayan eşya için düzenlenmektedir. Menşe ispat belgesi, STA’nın 4.15 numaralı maddesine göre Menşe Belgesi veya fatura beyanı olabilmektedir.

Bir menşe ispat belgesi, STA’nın 4.24 numaralı maddesine göre ihracatçı ülkede düzenlenme tarihinden itibaren 12 ay süreyle geçerli olmaktadır. Bununla birlikte, bir Menşe Belgesi istisnai olarak hata, ihmal veya özel durumlar nedeniyle ihracat esnasında düzenlenmemiş ise veya gümrük idareleri veya diğer yetkili makamlar bir Menşe Belgesinin düzenlenmiş ancak teknik nedenlerle ithalatta kabul edilmemiş olduğunu tespit ederlerse, STA’nın 4.17 numaralı maddesinin cevaz verdiği üzere ihracat tarihinden itibaren en geç 12 ay içerisinde düzenlenebilmektedir. Aynı şekilde, STA’nın 4.21 numaralı maddesinin altıncı fıkrası hükmü uyarınca bir fatura beyanı ihracatçı tarafından ait olduğu ürünlerin ihracatı sırasında veya ait olduğu ürünlerin ithalatından itibaren 12 ay içerisinde ithalatçı taraf ülkede ibrazı şartıyla, ihracattan sonra hazırlanabilmektedir.

STA’nın 4.21 ve 4.22 numaralı maddelerinde, onaylanmış ihracatçı statüsü ve bu statü kapsamında fatura beyanında bulunabilmek için gereken şartlar sıralanmıştır. Buna göre, fatura beyanı bir onaylanmış ihracatçı tarafından veya toplam kıymeti 10.000 ABD Dolarını geçmeyen menşeli ürünler ihtiva eden ve bir veya daha fazla paketten oluşan bir sevkiyat için herhangi bir ihracatçı tarafından düzenlenebilmektedir. Bu çerçevede STA’nın uygulanması ile tarafların kendi iç usullerine göre belirlenen onaylanmış ihracatçıları tarafından düzenlenen fatura beyanları ile STA’dan yararlanabilmesi mümkün olmuştur.

Bununla birlikte, Malezya makamlarınca STA kapsamında henüz onaylanmış ihracatçı statüsü verilmediği ve bu durumun zamanında ülkemize iletilmediği tespit edilmiştir. Bu nedenle, Malezya

tarafınca fatura beyanı ile ÷lkemize sevk edilmiş olan ÷r÷nler için menşe belgelendirilmesini teminen STA kapsamındaki eşya için yeniden menşe belgesi d÷zenlenebilmesi ve bu belgelerin STA çerçevesinde h÷kme bağlanmış b÷t÷n menşe kazanım y÷k÷ml÷l÷klerini yerine getirmesi kaydıyla, bu sevkiyatların STA y÷k÷ml÷l÷klerine uygun olup olmadığının incelenmesi ve STA h÷k÷mlerinden yararlanıp yararlanamayacaklarının tespiti amacıyla Ortak Komite Kararı alınması kararlaştırılmıştır.

Bu erevede, “T÷rkiye Cumhuriyeti H÷k÷meti ile Malezya H÷k÷meti Serbest Ticaret Anlaşması Ortak Komitesinin 30 Ekim 2024 tarihli ve 1/2024 Sayılı Kararı” kapsamında, Malezya yetkili makamlarınca, STA çerçevesinde evvelden tespit edilmiş olan tercihli menşe kurallarının gereği yerine getirilerek 1/4/2020 ve 1/4/2023 tarihleri arasında gerçekleşmiş ihracat işlemleri için 31/10/2024 tarihinden itibaren bir yıl boyunca sonradan Malezya Menşe Belgesi d÷zenlenebilecek ve bu belgelerin ÷lkemize ulaşmasının ardından incelemeleri yapılarak STA ve ilgili mevzuat uyarınca g÷mr÷k işlemleri devam ettirilecektir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-283041

19 Şubat 2025

Konu: Ortak Komite Kararı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malezya Hükümeti Serbest Ticaret Anlaşması Ortak Komitesinin 30 Ekim 2024 tarihli ve 1/2024 Sayılı Kararı” ekte gönderilmektedir. Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince mezkûr Kararın 31 Ekim 2024 tarihinden geçerli olmak üzere onaylanmasının uygun bulunması hususunda gereğini bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

06/05/2025

Esas No: 2/2947

Karar No: 155

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/2947 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malezya Hükümeti Serbest Ticaret Anlaşması Ortak Komitesi’nin 30 Ekim 2024 Tarihli ve 01/2024 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” Komisyonumuzun 30/04/2025 tarihinde yaptığı 15’inci toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 19/02/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malezya Hükümeti Serbest Ticaret Anlaşması Ortak Komitesi'nin 30 Ekim 2024 tarihli ve 01/2024 Sayılı Kararı, 26/02/2025 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan KURTULMUŞ imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malezya Hükümeti Serbest Ticaret Anlaşması Ortak Komitesi'nin 30 Ekim 2024 Tarihli ve 01/2024 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/2947 esas numaralı Kanun Teklifi 27/02/2025 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28'inci Yasama Dönemi 30/04/2025 tarihli 15'inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, Serbest Ticaret Anlaşması kapsamında 1/4/2020 ve 1/4/2023 tarihleri arasında menşei kurallarının gereği yerine getirilerek gerçekleşmiş ihracat işlemleri için 31/10/2024 tarihinden itibaren bir yıl boyunca Malezya Menşei Belgesi düzenlenmesi ve bu belgelerin ülkemize ulaşmasının ardından gümrük işlemlerine devam edilmesini öngören Karar'ın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklif'in tümü üzerinde yapılan görüşmelerde¹;

Dışişleri Bakan Yardımcısı Burhanettin DURAN tarafından;

Malezya'yla ikili ilişkilerimizin 2022 yılında kapsamlı stratejik ortaklık düzeyine çıkarıldığı ve bu iş birliğinin karşılıklı üst düzey ziyaretlerle güçlendirildiği,

Malezya'nın, ASEAN bölgesindeki en büyük ticari ortağımız olup ikili ticaret hacmimizin geçtiğimiz yıl 5 milyar dolara yükseldiği,

Malezya'dan ülkemize gelen yatırımların sağlık, ulaştırma ve enerji gibi önemli sektörlerde gerçekleştiği,

Ticaret açığımızın yatırım ve savunma sanayi iş birliğini artırarak dengeleme hedefinde olduğu,

Ülkemiz ile Malezya arasında Serbest Ticaret Anlaşması'nın (STA) 1 Ağustos 2015 tarihinden bu yana yürürlükte olduğu, bu anlaşmadan azami faydanın sağlanması ve uygulamada karşılaşılan menşei ispat, fatura beyanı, onaylanmış ihracatçı statüsü gibi sorunların çözüme kavuşturulması için ortak komite kararı alınmasının kararlaştırıldığı, Malezya yetkili otoriteleri tarafından düzenlenecek söz konusu belgelerin STA çerçevesindeki menşei kazanım yükümlülüklerinin karşılandığına dair bir şüphe olmaması hâlinde gümrük idarelerimizce kabul edileceği ve bu itibarla, söz konusu kanun teklifinin Komisyon tarafından uygun bulunmasının yararlı olacağı,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Teklif'in tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklif'in 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen kabul edilmiştir.

¹ Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:

<https://www.tbmm.gov.tr/Tutanaklar/TutanakGoster/4172>

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45’inci maddesi uyarınca, Teklif’in Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Gaziantep Milletvekili Derya BAKBAK, Ankara Milletvekili Asuman ERDOĞAN, İstanbul Milletvekili Sena Nur ÇELİK KANAT, Elazığ Milletvekili Mahmut Rıdvan NAZIRLI, İstanbul Milletvekili Seda GÖREN BÖLÜK, İstanbul Milletvekili Tuğba IŞIK ERCAN, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
Ankara	Balıkesir	İzmir
Kâtip	Üye	Üye
<i>Derya Bakbak</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Ceylan Akça Cüpolo</i>
Gaziantep	Ankara	Diyarbakır
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Talih Özcan</i>	<i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i>	<i>Utku Çakırözer</i>
Düzce	Elâzığ	Eskişehir
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Şahin</i>	<i>Mehmet Güzelmansur</i>	<i>Derya Ayaydın</i>
Gaziantep	Hatay	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Seda Gören Bölük</i>	<i>Tuğba Işık Ercan</i>	<i>Sena Nur Çelik Kanat</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Oğuz Kaan Salıcı</i>	<i>İsmail Özdemir</i>	<i>Metin Ergun</i>
İstanbul	Kayseri	Muğla

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ’UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
MALEZYA HÜKÜMETİ SERBEST TİCARET
ANLAŞMASI ORTAK KOMİTESİ’NİN
30 EKİM 2024 TARİHLİ VE 01/2024 SAYILI
KARARININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malezya Hükümeti Serbest Ticaret Anlaşması Ortak Komitesi’nin 30 Ekim 2024 Tarihli ve 01/2024 Sayılı Kararı’nın 31 Ekim 2024 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
MALEZYA HÜKÜMETİ SERBEST TİCARET
ANLAŞMASI ORTAK KOMİTESİ’NİN
30 EKİM 2024 TARİHLİ VE 01/2024 SAYILI
KARARININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE MALEZYA HÜKÜMETİ SERBEST
TİCARET ANLAŞMASI ORTAK KOMİTESİ'NİN
20. Ekim 2024 tarihli ve 01/2024 sayılı KARARI**

17 Nisan 2014 tarihinde Ankara'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Malezya arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın (Anlaşma) Madde 11.4'ü uyarınca kurulan Türkiye-Malezya Ortak Komitesi ("Ortak Komite")

aşağıdaki kararları almıştır:

1. Taraflar, aşağıda yer alan hususlar üzerinde anlaşmıştır:

- i. bu Kararın yürürlüğe girişini takiben ihracatçıların Malezya'daki yetkili makamlara (bu durumda Malezya Yatırım, Ticaret ve Sanayi Bakanlığı (MITI)) söz konusu belgelerin düzenlenmesi için resmi bir başvuruda bulunmaları koşuluyla, daha önce herhangi bir hata veya istisnai durumlar nedeniyle ihracat anında düzenlenmediyse, 01/4/2020 ile 01/04/2023 tarihleri arasında gerçekleşen ihracat işlemleri için bu Ortak Komite Kararını müteakiben geriye dönük olarak Menşe Belgesi (MB) düzenlenmesine.
- ii. Firmaların, yerel işlemlerle uyumlu tüm gerekli belgelerin sunulduğunu tevsik ederek elektronik Tercihli Menşe Belgeleri (ePCO) Sistemi üzerinden MITI'ye Menşe Belgesi (CO) düzenlenmesi için resmi bir başvuruda bulunmaları şarttır. Menşe Belgesi'nin (CO) düzenlenmesi, Malezya'nın Menşe Kurallarına (RoO) uyum değerlendirmesine tabidir.
- iii. Taraflar, bu Kararın yürürlükte kalacağı süre zarfında, ihracat anında düzenlenmiş olan Menşe Belgelerini istisnai bir durum olarak kabul etme hususunda mutabık kalmışlardır.
- iv. Anlaşmanın 4-E Bölümüne (Menşe İspat Belgesi) hâle gelmeksizin, taraflar, işbu Kararın, 01/04/2020 ve 01/04/2023 tarihleri arasında Türkiye'ye ihracatta beyan edilen fatura beyanlarının kullanımına ilişkin idari olarak uygulanacağını kabul etmiştir.

2. Taraflar, Ortak Komite tarafından alınan bu Kararın uygulanmasında, menşeli ürünlerle uyumlu olunmasının tevsiki ve tercihli tarifieden faydalanılması hususunda anlaşmıştır. Tarafların özel müdahalesini gerektiren bu konunun istisnai koşullarını dikkate alarak Kararın idari olarak uygulanması, işlemlerin uyumlaştırılmasının ötesine geçmeden, menşe kriterlerinin ilkeselliğinden iş yapanları saptırmamalıdır.

3. Bu Karar, imzalandığı tarihi takip eden ilk gün yürürlüğe girer ve yürürlüğe girişini takiben bir yıl boyunca yürürlükte kalır.

Ankara ve Kuala Lumpur'da 30 Ekim 2024 tarihinde, her iki metin de eşit derecede geçerli olmak üzere Türkçe ve İngilizce dillerinde imzalanmıştır. İşbu Karar'ın yorumlanmasında farklılıklar olması durumunda, İngilizce metin esas alınacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Adına

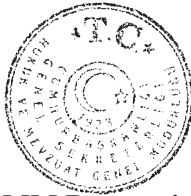
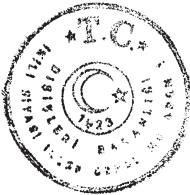

Hüsnü DİLEMRE
Genel Müdür

Malezya Hükümeti Adına

Datuk Hanafi SAKRI
Genel Müdür Yardımcısı

TBMM Basımevi - 2025